

(برنامه جامع ارزشیابی دوره های آموزشی / برنامه آموزشی بیمارستان افشار)

عنوان	ردیف	برنامه جامع ارزشیابی دوره های آموزشی
ساختار و تشکیلات	۱	ساختار و تشکیلات مدیریتی در برنامه جامع ارزشیابی به شرح ذیل است: کمیته علمی: ریاست بیمارستان افشار، معاون آموزشی بیمارستان، مدیران گروه یا نماینده ایشان، معاونین آموزشی گروه های آموزشی، اعضای هیات علمی آشنا به اصول ارزیابی برنامه و دوره آموزشی، مدیر دفتر توسعه آموزش، عضو هیات علمی مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه.
	۲	وظیفه کمیته علمی سیاست گذاری و تصمیم گیری در رابطه با روند اجرا و نظارت بر کیفیت اجرای سیستم ارزیابی برنامه و دوره های آموزشی است.
	۳	کمیته اجرایی: معاون آموزشی بیمارستان، معاونین آموزشی گروه های آموزشی، مسئول دفتر توسعه آموزش و کارشناسان دفتر توسعه.
	۴	وظیفه کمیته اجرایی، اجرای برنامه ارزیابی مصوب در شورای آموزشی و نیز کمیته علمی است.
	۵	توزیع و جمع آوری و استخراج داده ها و تحلیل داده ها در برنامه های آماری بر عهده کمیته اجرایی می باشد.
	۶	کمیته ارزیابی: یکی از کمیته واحدهای کمیته آموزش پزشکی است.
	۷	این کمیته با حضور ریاست بیمارستان، معاون آموزشی، مدیران گروه یا نماینده ایشان، معاونین آموزشی گروه های آموزشی، اعضای هیات علمی آشنا به اصول ارزیابی برنامه و دوره های آموزشی، مدیر دفتر توسعه آموزش، عضو هیات علمی مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه تشکیل می گردد.
	۸	این کمیته مسئولیت نظارت بر اجرای برنامه ارزیابی برنامه و دوره های آموزشی را در بیمارستان و گروه های آموزشی بر عهده دارد.
	۹	همچنین این گروه وظیفه مشاوره در رابطه با هدایت برنامه ارزیابی برنامه و دوره های آموزشی و توانمندسازی اعضای هیات علمی به منظور بهبود و ارتقای کیفیت اجرای برنامه ارزیابی در گروه های آموزشی را بر عهده دارد.
	۱۰	به منظور پایش برنامه ارزیابی برنامه و دوره های آموزشی، جلسات منظم به صورت فصلی کمیته ارزیابی بیمارستان با مسئولین مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه، مسئول دفتر توسعه برنامه ریزی شده است.
	۱۱	بیمارستان آموزشی افشار، شیوه نامه ^۱ نظام جامع ارزشیابی اختصاصی بیمارستان را تدوین و پس از تصویب در شورای آموزشی، به مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه ارسال می کنند تا پس از تطبیق با آیین نامه نظام جامع ارزشیابی دانشگاه، در بیمارستان آموزشی افشار اجرا شود.
	۱۲	لازم به ذکر است نظارت بر اجرای ارزشیابی دوره های آموزشی در بیمارستان های آموزشی و ارزشیابی آن بر اساس شیوه نامه مرکز مطالعات و توسعه آموزش صورت می گیرد.
	۱۳	مرکز مطالعات و توسعه آموزش در تمام مراحل تدوین و استقرار نظام جامع ارزشیابی ملزم به ارائه مشاوره های تخصصی به دانشکده ها/بیمارستان های آموزشی می باشد ^۲ .
	۱۴	برای انجام ارزشیابی دوره یا برنامه آموزشی در بیمارستان آموزشی افشار، برنامه ارزشیابی تدوین می

^۱ شیوه نامه به دستور العملی گفته می شود که به منظور بیان شیوه اجرای "آیین نامه" با تاکید بر جزئیات اجرایی آن تدوین می شود. در این متن انتظار می رود کمیته هر دانشکده/بیمارستان آموزشی با توجه به شرایط و موقعیت دانشکده/بیمارستان آموزشی خود و با رعایت مفاد آیین نامه حاضر، شیوه نامه اجرایی برنامه ارزشیابی دوره های آموزشی متبوع را تدوین کند که در آن مراحل انجام ارزشیابی با جزئیات تعیین شده باشد.

^۲ بند های پیشنهادی برای تدوین شیوه نامه برنامه ارزیابی برنامه و دوره های آموزشی شامل ساختار و تشکیلات مدیریتی، منابع و روشهای جمع آوری اطلاعات ارزشیابی، زمان و فواصل انجام ارزشیابی دوره های آموزشی و نحوه استفاده و انتشار نتایج ارزشیابی می باشد.

	گردد.	
۱۵	در برنامه ارزشیابی، اجزای برنامه ارزشیابی، ذی نفعان و چگونگی مشارکت و تیم ارزیابان و وظایف آنان مشخص می گردد.	
۱۶	در برنامه ارزشیابی، ذی نفعان و چگونگی مشارکت آنان تعیین می گردد.	
۱۷	ذینفعان برنامه های آموزشی برای هر بیمارستان آموزشی شامل اعضای هیات علمی، فراگیران، مسئولان آموزشی و سایر افراد درگیر در فرایند و پیامدهای دوره و برنامه آموزشی می باشند که نحوه مشارکت آنان بسته به هدف ارزشیابی تعیین می گردد.	
۱۸	در برنامه ارزشیابی، تیم ارزیابان، مسئول برنامه ریزی، اجرا، پایش و هماهنگی ارزشیابی هستند و وظیفه دارند در زمینه پیاده سازی و اجرای نظام جامع ارزشیابی، تدوین و تنظیم گزارش های ارزشیابی، ارائه پیشنهاد و راهکار برای رفع چالشهای موجود در دوره، به فعالیت پردازند.	
۱۹	در برنامه ارزشیابی، اهداف مختلفی در نظر گرفته می شود. دو هدف مورد تاکید شامل میزان اجرای فعالیت های در نظر گرفته شده (فرایندها) و میزان تحقق اهداف در نظر گرفته شده (پیامدها) می باشد.	
۲۰	به علاوه در طراحی برنامه موضوعات یا اجزای سیستم ارزشیابی شامل درونداد (مانند انتخاب و جذب فراگیر، بودجه و منابع انسانی)، فرایند (مانند اهداف، فرایند آموزشی، سازماندهی آموزشی، محتوا و مشاوره)، برونداد یا پیامدهای برنامه (مانند نسبت قبولی و فارغ التحصیلی) و زمینه و زیرساخت های برنامه لحاظ می گردد ^۳ .	
۲۱	دانشکده یا بیمارستان بر حسب نیاز تعیین می کند کدام یک از اجزای فرایندی یا پیامدی برنامه آموزشی مورد سنجش قرار گیرد ^۴ .	
۲۲	ارزشیابی فرایندی شامل فعالیت های آموزشی، پژوهشی یا هر فعالیت دیگری می شود که در طول دوره آموزشی اجرا می گردد.	
۲۳	ارزشیابی پیامدی شامل شواهد عینی میزان دستیابی به اهداف آموزشی تعیین شده در سیستم آموزشی می باشد.	
۲۴	سوالات ارزشیابی از منابع مختلف تعیین شده است و اجزای مختلف یک برنامه آموزشی را در بر می گیرد.	
۲۵	در برنامه ارزشیابی بر اساس هدف و موضوع ارزشیابی، سوالات ارزشیابی از منابع مختلفی تعیین می گردد.	
۲۶	این منابع شامل سؤالات و دل مشغولی های ذینفعان، استانداردها، چک لیست ها، ابزارهای مورد استفاده برای ارزشیابی های مشابه، دیدگاه ها و تجارب صاحب نظران و تجارب و قضاوت شخصی	

^۳ بند های پیشنهادی برای تدوین شیوه نامه برنامه ارزیابی برنامه و دوره های آموزشی شامل ساختار و تشکیلات مدیریتی، منابع و روشهای جمع آوری اطلاعات ارزشیابی، زمان و فواصل انجام ارزشیابی دوره های آموزشی و نحوه استفاده و انتشار نتایج ارزشیابی می باشد. زیکی، محیط آموزشی، آزمونها، نحوه اطلاع رسانی در مورد برنامه آموزشی و مدیریت دوره می باشد.

^۴ در ارزشیابی فرایندهای آموزشی تاکید بر روی فعالیتهایی است که فراگیر تحت نظارت و راهنمایی استاد انجام می دهد و شامل فعالیتهای آموزشی، پژوهشی یا هر فعالیت دیگری می شود. ارزشیابی پیامدهای آموزشی مبتنی بر شواهد مستند است و شناخته شده ترین مدل برای ارزشیابی پیامدهای آموزشی مدل چهار سطحی کریک پاتریک است که شامل واکنش، یادگیری، انتقال و نتایج می باشد.

	فرد ارزیاب می باشد.	
۲۷	اجزای مختلف دوره ی آموزشی می تواند شامل درونداد سیستم (اعضای هیات علمی، فراگیران، تکنولوژی آموزشی و تسهیلات مربوطه)، فرایند (چگونگی اجرای آموزش) و برونداد سیستم آموزشی (رضایتمندی، میزان یادگیری، کاربرد یادگیری و اثربخشی) باشد.	
۲۸	در برنامه ارزشیابی، ارزشیابی بر مبنای برنامه درسی (کوریکولوم) مصوب هر رشته و اصلاحات و نکات تکمیلی آنها که به تصویب مراجع ذیربط دانشگاه رسیده باشد، انجام می شود.	
۲۹	به منظور ارتقای برنامه ها و فرایندهای آموزشی، برحسب شرایط می توان استانداردهای معتبر داخلی یا خارجی دیگر را نیز به عنوان معیار در نظر گرفت.	
۳۰	در برنامه ارزشیابی استاندارد مورد قبول توسط تیم ارزیابان باید مشخص می گردد.	
۳۱	در برنامه ارزشیابی از استانداردهای کشوری و الزامات بیرونی استفاده می شود.	
۳۲	در برنامه ارزشیابی از روش های مختلف (آزمون، پرسشنامه، مصاحبه، روش های جلب توافق نظیر دلفی، اطلاعات موجود نظیر گزارشات و مدارک موجود، مشاهده، بازدید (site visit) و گروه متمرکز (focus group)، ابزارهای مختلف (چک لیست، پرسشنامه، جلسات بحث گروهی، تحلیل آزمون، پرسشنامه استاندارد) و از دیدگاه های افراد مختلف (مانند فراگیران، اعضای هیأت علمی، کارکنان برنامه، بازدیدکنندگان از برنامه و مستندات موجود) استفاده می شود.	
۳۳	ملاحظات مرتبط در تعیین روش و ابزارهای ارزشیابی و شاخصهای مرتبط با آن (مانند روایی و پایایی) به منظور صحت و اعتبار داده ها در برنامه ارزشیابی ابزار لحاظ می گردد.	
۳۴	در برنامه ارزشیابی، منابع جمع آوری اطلاعات ارزشیابی شامل فراگیران (دانشجویان، کارورزان و دستیاران)، اعضای هیأت علمی (شامل مسؤولان آموزشی)، کارکنان برنامه (شامل پرستاران و پرسنل اداری)، بیماران، بازدیدکنندگان از برنامه و مستندات موجود بر حسب نیاز و شرایط مورد توجه قرار می گیرد. همچنین در این برنامه روش ها و ابزارهای گردآوری داده ها نیز به طور دقیق مشخص و مستند می گردد.	
۳۵	در برنامه ارزشیابی فواصل زمانی انجام ارزشیابی در مقاطع آموزشی مختلف (مانند پایان هر نیمسال، پایان مرحله آموزشی و یا قبل از دانش آموختگی) تعیین می گردد. ارزشیابی دوره در پایان مقاطع تحصیلی و پایان هر نیمسال انجام شود.	
۳۶	در برنامه ارزشیابی اصول اخلاقی در طراحی، اجرا و گزارش دهی رعایت می گردد و حقوق نمونه های انسانی (احترام به حرمت و ارزش انسانی در تمامی تعاملات، حفظ حریم اشخاص و رعایت رازداری)، ارزشیابی جامع و عادلانه (بیان نقاط قوت و نقاط ضعف)، اعلام یافته ها به کلیه افراد و ذینفعان، از بین بردن حداکثر تعارض منافع و بیان شفاف و صادقانه نتایج مدنظر قرار می گیرد.	
۳۷	گزارش ارزشیابی با ساختار مناسب (حداقل شامل هدف ارزشیابی، متدولوژی، نتایج و پیشنهاداتی به منظور ارتقای دوره) و با توجه به مخاطبان گزارش تدوین می گردد.	
۳۸	گزارش ارزشیابی در فواصل زمانی مناسب و به طرق مختلف (مختصر یا مبسوط) و به صورت الکترونیکی یا کاغذی و ... ارائه می شود.	
۳۹	مسئول ارائه گزارش و نحوه پیگیری استفاده از نتایج توسط ذینفعان، کمیته ارزیابی در بیمارستان آموزشی می باشد.	گزارش ارزشیابی و کاربرد نتایج آن
۴۰	در بیمارستان آموزشی افشار نتایج ارزشیابی های انجام شده به صورت گزارش کتبی تهیه می گردد و در اختیار مسؤولان آموزشی دانشگاه، دانشکده ها/بیمارستان های آموزشی و مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه قرار می گیرد.	

در گزارش ارزشیابی بر کاربرد و چگونگی استفاده از نتایج و نحوه پایش آن تأکید می گردد.	۴۱	
در گزارش ارزشیابی پیشنهادات برای اصلاح عملکرد و رفع نقاط ضعف مشخص می گردد. برنامه های پیشنهادی برای رفع نقاط ضعف و بهبود کیفیت برنامه ها ارائه می شود تا بعد از تصویب در کمیته ارزشیابی متبوع، اجرا گردد و مستندات مربوط به آن در اختیار مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه قرار می گیرد.	۴۲	
به منظور ارزیابی سیستم ارزشیابی، فرا ارزشیابی سالانه انجام می گیرد و نتایج آن در ارزشیابی های آتی استفاده می شود.	۴۳	
گزارش کتبی "فرا ارزشیابی" انجام شده به مرکز مطالعات و توسعه دانشگاه ارسال می گردد.	۴۴	